

Project Samen Stroomopwaarts

April 2020

Inhoud

Inleiding	4
1. Aanleiding	5
1.2 Ambitie	5
1.3 Doelstelling	6
1.4 Projectresultaat	6
1.5 Randvoorwaarden	7
1.6 Afhankelijkheden en risico's	7
2. Projectstructuur en werkwijze	9
2.1. Verbinding met andere projecten en initiatieven	9
2.2 Actiegerichte aanpak	9
2.2.1 Leren van en met elkaar	9
2.2.2 Meer inzicht in preventieve, ambulante trajecten	10
2.2.3 Ontwikkelen gezond alternatief	10
2.2.4 Ontwikkelen van een inhoudelijke routekaart	10
2.2.5 Pleeggezinnen ondersteunen	10
2.2.6 Verschuiving van residentieel naar alternatieve, ambulante trajecten	10
2.2.7 Dreigende uithuisplaatsing bespreken in het RET	11
2.2.8 Werken met een stuur- en ontwikkelagenda	11
2.2.9 Monitoring	11
2.2.10 Vroegsignalering	11
2.2.11 Versterking samenwerking GI en de wijkteams	11
3. Waar staan we eind 2020?	12

Inleiding

Wat betekent het voor een kind als zijn 'thuis' niet compleet is? Hoe voelt het om niet bij je ouders te zijn, maar te wonen in een leef- of behandelgroep? Hoe is het om 's ochtends niet samen met je broers en zussen aan het ontbijt te zitten? Die situatie hoeft niemand aan den lijve te ondervinden, om de pijnlijke impact ervan te 'waarden': een hoge score op de schaal van onwenselijkheid.

Namens de jeugdregio Foodvalley heeft projectteam *Samen stroomopwaarts – minder kinderen in verblijf* een actieplan opgesteld om de zwaarste vorm van residentiële hulpverlening, verblijf in leef- en behandelgroepen, af te schalen en nieuwe instroom te voorkomen.

Voor ons plan hebben we brede schouders nodig, die zich eronder willen zetten. Doortastende breinen, die de urgentie zien. Sterke handen, die de kansen kunnen grijpen. En natuurlijk warme harten, voor kinderen die onnodig zwaar in de knel zitten. We doen een beroep op alle betrokkenen: laten we samen zorgen dat kinderen en jongeren zo 'thuis' mogelijk kunnen opgroeien. In een gewoon huis, in een normale woonwijk, met liefde veiligheid en vertrouwen. In dit projectplan leest u hoe we dat samen willen waarmaken.

1. Aanleiding

Residentiële hulpverlening betekent dat kinderen of jeugdigen (tijdelijk) dag en nacht buiten hun eigen omgeving verblijven, soms vrijwillig, soms gedwongen. In dit projectplan bedoelen we met 'residentiële hulpverlening' alleen de zwaarste vorm van jeugdzorg: wonen in een leef- of behandelgroep. Als het (ook) gaat over wonen in een pleeggezin of gezinshuis, wordt dat expliciet vermeld.

In onze regio verblijven maandelijks 200 tot 250 kinderen in de residentiële hulpverlening. Ongeveer 40 van hen zijn jonger dan 12 jaar. De kosten daarvan beslaan 32% van het budget van de jeugdzorg; dat komt neer op circa 1,6 miljoen euro per maand. De financiële consequenties drukken zwaar op de bekostiging van de jeugdhulp. Residentiële hulpverlening heeft bovendien een immense impact op het leven van jeugdigen en hun omgeving; deze zwaarste vorm van zorg is slecht voor de ontwikkeling en hechting van kinderen.

Foodvalley wil een beweging de andere kant op maken: minder kinderen en jongeren binnen de residentiële hulpverlening. We zien echter dat het aantal kinderen dat daarin verblijft, groeit. De uitstroom stukt door allerlei 'obstakels'. Professionals zien of hebben bijvoorbeeld onvoldoende alternatieven, zeker nu het aantal pleeggezinnen daalt. Iedere maand lopen tussen de 50 en 60 jeugdigen in pleeggezinnen het risico op opschaling naar de residentiële hulpverlening - 79 jeugdigen in residentieel kregen eerst pleegzorg.

In de praktijk gaat het iedere maand om enkele jeugdigen die inderdaad opgeschaald worden, met (ook) kostenstijging tot gevolg. We staan voor de grote uitdaging om deze trend te keren.

Kinderen die niet meer thuis kunnen wonen, moeten bij voorkeur in een pleeggezin of gezinshuis worden geplaatst. Dat staat in de jeugdwet uit 2015. Uithuisplaatsing is een negatieve jeugdervaring, die bovendien niet altijd slaagt: vaak volgen er nieuwe plaatsingen, waarbij er doorgaans ook van school wordt gewisseld. In de regel verslechtert het gedrag bij iedere vervolgplaatsing. Te vaak is residentiële hulpverlening uiteindelijk de enige mogelijkheid die overblijft. En dat moet anders, betoogt ook Peer van der Helm, lector residentiële jeugdzorg aan de Hogeschool Leiden: hoe meer gezinsgerichte vormen van begeleiding, hoe minder getraumatiseerde kinderen met een negatieve kijk op zichzelf en op anderen.

Onder de pleegouders die zo hard nodig zijn, komt echter uitval voor. Onderzoek laat zien dat die voorkomen kan worden met meer waardering, aandacht, erkenning, ondersteuning en begeleiding. En bovendien in iedere fase van het pleegouderschap: niet alleen tijdens de plaatsing, maar ook daarvoor én erna. Ook is het belangrijk dat pleegouders meer en betere mogelijkheden krijgen voor training, scholing en het leren met en van andere pleegouders. Uit het onderzoek blijkt bovendien dat een grote groep pleegouders, ondanks negatieve ervaringen, ervoor openstaat in de toekomst weer iets te betekenen voor pleegkinderen. Van dit grote potentieel wordt op dit moment echter te weinig gebruikgemaakt. (Bron: onderzoeksrapport *Waarom stoppen pleegouders?*).

Hoewel niet alle problemen oplosbaar zijn, kan de hulp echt beter. We weten dat er jongeren in de residentiële hulpverlening geplaatst worden voor wie dat niet nodig was geweest - als we samen maar eerder anders hadden gehandeld.

1.2 Ambitie

De regio wil duurzaam transformeren en legt de focus op de lokale uitvoering op gezinsniveau. We zoeken samen met jeugdige, gezin en zorgaanbieder(s) naar andere oplossingen. Een lokale regisseur leidt dit proces in goede banen. De resultaten worden bijgehouden, zodat we weten wat werkt en wat niet, en onder welke omstandigheden. Binnen dit project willen we kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien. We streven dan ook naar het verminderen van de inzet van jeugdhulp met verblijf. Als die toch nodig is, zoeken we naar verblijf in gezinsvormen en zo kort mogelijk. We vragen de aanbieders waar mogelijk alternatieven in te zetten en/of te ontwikkelen, zoals intensieve, ambulante hulp. Liefst in de eigen thuissituatie van de jongere, en anders in een gezinsvorm zoals pleegzorg, gezinshuis of kleinschalige voorziening, of een tijdelijke setting zoals een dagbehandeling of een logeervoorziening.

De ontwikkeling van nieuwe gezinsvormen is echter niet voldoende om de jeugdhulp in residentiële hulpverlening te veranderen. Belangrijk is dat ook bij de bron een verandering teweeg wordt gebracht, namelijk bij de professionals die de kinderen verwijzen. We zien graag dat zij hun creativiteit (leren) aanboren, zodat ze iets anders kunnen regelen dan het bestaande hulpaanbod en eventueel zelfs met onorthodoxe maatregelen komen.

Ons doel is ambitieus. Maar zeker haalbaar, als we de focus vasthouden en kennis en middelen op de juiste manier inzetten. De transformatie heeft echter wel tijd nodig. Aan de ene kant om nieuwe instroom in de residentiële hulpverlening te voorkomen. Dat vraagt om de juiste interventies op een jongere leeftijd en vaak ook op meerdere leefgebieden binnen een gezin. Het effect daarvan zal pas na enige jaren zichtbaar worden.

Aan de andere kant is er de uitstroom van residentiële hulpverlening, waarvoor een zorgvuldig traject nodig is. Ook dat kost tijd. Het gaat om kleine stappen die uiteindelijk leiden tot een grotere transformatie.

1.3 Doelstelling

De transformatie van de jeugdzorg in de regio Foodvalley heeft als doel:

- Kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien en daarom voorkomen dat kinderen in verblijf komen.
- Als kinderen wonen in een instelling voor residentiële hulpverlening, duurt dit zo kort mogelijk.
- Als kinderen wonen in een instelling voor residentiële hulpverlening, wordt gekeken hoe ze duurzaam kunnen uitstromen.
- Voorkomen dat kinderen in pleegzorg opschalen naar verblijf in een instelling.

De regio beoogt hiermee de volgende effecten:

- Een zo normaal mogelijk leven voor de kinderen.
- Lokale uitvoer van de hulp met het eigen netwerk.
- Maatwerk gericht op duurzame oplossingen.
- Verantwoorde uitgaven.
- Cultuurverandering.

1.4 Projectresultaat

De regio heeft de volgende resultaatgebieden genoemd binnen het transformatieprogramma: leren van en met elkaar, voorkomen van uithuisplaatsingen en verkorten verblijf, stimuleren van aanbieders om duurzaam (ambulante) maatwerk te leveren, maatwerkoplossingen voor pleegouders, cultuurverandering in lokale teams en bij aanbieders, versterken van de eigen omgeving en tot slot versterken van de samenwerking tussen wijkteams en gecertificeerde instellingen (GI's). Hoofdstuk 2 beschrijft hoe we de resultaten denken te bereiken.

1.5 Randvoorwaarden

Brede betrokkenheid stakeholders

Het is belangrijk dat alle stakeholders worden betrokken bij de uitvoering van de projectopdracht. Dat zijn allereerst de jeugdigen en de gezinnen en hun netwerk, en daarnaast de zorgaanbieders, gecertificeerde instellingen, gemeenten, wijkteams, enz. Binnen die samenwerking is open communicatie nodig, en input van zoveel mogelijk stakeholders bij iedere beslissing. Professionals moeten vanaf het begin goed zijn geïnformeerd en vooral betrokken worden bij de beleidskeuzes en de implementatie. Dit vraagt een inspanning van iedereen, en ook om het vertrouwen dat we alles in dienst stellen van onze ambitie: 'We plaatsen geen kinderen in de residentiële hulpverlening.' Hier kan spanning ontstaan over lokale of regionale beslissingen. We gaan er van uit dat beleidskeuzes regionaal worden gemaakt, en lokaal worden uitgevoerd.

Samenwerking met de gecertificeerde instellingen (GI)

Gecertificeerde instellingen zijn belangrijke verwijzers als het gaat om residentiële hulpverlening; landelijk komt bijna 45 procent van de uithuisplaatsingen voort uit een gedwongen kader¹. De instellingen zijn van overheidswege gecertificeerd om dergelijke kindbeschermings- en jeugdreclasseringsmaatregelen uit te voeren. Ze streven hetzelfde doel na als jeugdregio Foodvalley en staan dan ook achter onze transformatie-agenda. Het gaat erom deze slag gezamenlijk te slaan.

Snelle besluitvorming

Om nieuwe wegen in te slaan, is snelle besluitvorming van belang. Daarom worden er in hoofdstuk 2 aanbevelingen gedaan voor de projectstructuur.

1.6 Afhankelijkheden en risico's

Het project *Samen stroomopwaarts* raakt alle andere lijnen uit het actieprogramma *Zorg voor de Jeugd*, met name het project *Crisis als kans*. De verschillende projecten binnen het programma kunnen elkaar versterken. Het programma-overleg en de projectgroep *Minder kinderen in verblijf* zijn hiervoor de aangewezen platforms.

Project Crisis als kans

Over de periode 2015-2018 volgde na een crisis in circa 50% van de gevallen een uithuisplaatsing. De regio heeft de ambitie om dit aantal met de helft te verminderen. Uit analyse blijkt dat er verbeteringen mogelijk zijn om crises te voorkomen en dat daarnaast de aanpak van crisisverbetering behoeft. De inzet is om de jeugdige zo snel mogelijk met extra hulp en inzet van het eigen netwerk in het gezin te ondersteunen en te houden.

Er bestaat een belangrijke samenhang tussen de interventies om minderen kinderen te laten instromen in verblijf, en die voor het voorkomen en opvolgen van een crisis. Daarom is besloten *Crisis als kans* onder te brengen in *Samen Stroomopwaarts – minder kinderen in verblijf*. De projectleiders van beide projecten nemen samen deel aan het projectteam. Gerichte opdrachten worden weer uitgezet bij de verschillende klussteams. Hierdoor hopen we tot een completere aanpak te komen.

Jeugdzorg Plus

De ontwikkeling van Jeugdzorg Plus past binnen de scope van het project *Samen stroomopwaarts*, het gaat immers om het zoeken naar een 'gezond alternatief'. Dit raakt bovendien de vraag die op landelijk niveau leeft: Is er naast een regionaal alternatief nog een bovenregionale plus-voorziening nodig? Nu zien we dat Jeugdzorg Plus vaak het einde is van een lange weg die kinderen in verblijf afleggen. De vraag is wat er nog aan plus-voorzieningen nodig is als we erin slagen kinderen beter op te vangen en opschaling weten te voorkomen.

Creatieve professionals

Voor het realiseren van een cultuuromslag is tijd en ruimte nodig. We willen graag dat professionals creatief en out of the box nadenken over alternatieven voor de residentiële hulpverlening. We creëren daarom een veilige context, waarin vrijelijk gedacht en gedeeld kan worden.

1 Gedwongen kader: verplichte maatregelen voor ouders, kinderen of jongeren om de veiligheid van een jeugdige of de samenleving te waarborgen, opgelegd door de kinderrechter op advies van de Raad voor de Kinderbescherming.

Commitment en betrokkenheid

Om mensen in beweging te krijgen, moeten ze weten waar we naartoe bewegen. Die koers moet dus eenduidig worden uitgedragen. De betrokkenen kunnen zich hierdoor makkelijker achter de ambitie plaatsen. Ook expertise speelt een rol bij commitment en betrokkenheid: mensen gaan graag in zee met deskundigen. Wat ze verder nodig hebben, is vertrouwen. Dat bereik je bijvoorbeeld door te verwijzen naar goede voorbeelden. Zo maak je mensen stapsgewijs enthousiast voor je advies, houd je hun aandacht vast en lopen ze warm voor een nieuw idee.

Organiseren van korte lijnen

Een belangrijke succesfactor voor het voorkomen van verblijf in de residentiële hulpverlening, is de samenwerking tussen wijkteam, gecertificeerde instelling en zorgaanbieder. Korte lijnen helpen hen om samen op te trekken en te zoeken naar het gezonde alternatief, passend bij de regionale visie.

Duurzaam maatwerk

Meisje A. woonde in een gesloten instelling. Ze kampte met ernstige depressieproblematiek en beschadigde zichzelf fors. Ze werd steeds vaker en steeds langer in afzondering gezet. Haar behandeling was volledig vastgelopen en de enige overgebleven optie leek overplaatsing naar een plek met nog meer dwang. Samen met een zorginstelling voor gezinshuizen kon echter een plaatsing in een netwerkgezin vlak bij haar moeder gerealiseerd worden. Samen met de gemeente werd bovendien een steunstructuur gebouwd van twee gezinshuizen, waar A. een time-out kan krijgen als het even niet lukt. Een duurzame maatwerkoplossing dus, in plaats van een gesloten plaatsing (die ook nog eens veel duurder is). Maar hoe pakte het uit? Het gaat goed met A. Ze heeft zelf gekozen voor een therapie die haar helpt, en de betrokken gemeente probeert op haar verzoek een hulphond te regelen. Uniek is dat A. geleerd gaat worden om de hond zelf te trainen op hulp bij herbelevingen. Dat is meteen een goede dagbesteding en competentievergroting. (bron: www.socialevraagstukken.nl)

Het is de ambitie van de regio om te luisteren naar het kind en om samen met zorginstellingen een maatwerkoplossing te vinden. Al deze veranderingen zijn een kleine stap voor de mensheid, maar een reuzestap in de transformatie van het zorglandschap.

2. Projectstructuur en werkwijze

De transformatie naar minder kinderen in de residentiële hulpverlening raakt de gehele regio en vereist alertheid van alle betrokkenen. Een andere manier van kijken en werken is nodig. Het is van belang dat breed bespreekbaar te maken en om bij alle deelnemende partijen betrokkenheid te organiseren. De combinatie van een coördinerend orgaan (projectgroep met projectleider) en klusploegen moet een vliegwiel gaan vormen om die brede betrokkenheid te realiseren. Voor de deelname aan klusploegen wordt steeds breed geworven om de juiste expertise voor specifieke vragen, kortdurend te betrekken. De volgende projectstructuur wordt voorgesteld:

Programmamanager

De programmamanager is de linking pin tussen het actieprogramma *Zorg voor de Jeugd* en de projectgroep. *Projectgroep Samen stroomopwaarts*.

De projectgroep stuurt het proces aan, regelt dat de resultaten worden opgeleverd, stuurt waar nodig bij, en organiseert en bewaakt de betrokkenheid. Aan het projectteam wordt deelgenomen door vertegenwoordigers uit de regio. De werkzaamheden worden op een later te bepalen tijdstip overgedragen. De bedoeling is dat de projectresultaten dan zijn ingebed in het reguliere werk van de gemeenten, professionals en aanbieders, waarna de projectgroep kan worden ontbonden.

Klusploeg

Een klusploeg is een tijdelijke werkgroep, die op een specifiek deelaspect advies uitbrengt aan de projectgroep. De samenstelling is afhankelijk van de benodigde expertise, maar vaak zal het gaan om inhoudelijke professionals. Zij werken volgens een afgesproken tijdsplan en worden door de projectleider van de nodige support voorzien.

Input van interne en externe stakeholders

Om de interne en externe stakeholders in beeld te brengen zal de projectgroep een stakeholdersanalyse uitvoeren: Hebben we de relevante stakeholders in beeld? Wie heeft een voortrekkersrol? Wie durft zijn nek uit te steken? Het gaat daarbij in ieder geval om de volgende betrokkenen: jeugdigen en ouders, gemeenten, professionals, zorgaanbieders en gecertificeerde instellingen, maatschappelijke organisaties en projectambassadeurs. Daarnaast gebruiken we wetgeving als input, zoals de jeugdwet en algemene maatregelen van bestuur etc.

2.1. Verbinding met andere projecten en initiatieven

Vanuit het project zijn er een aantal verbindingen met andere projecten en/of initiatieven. De projectgroep schakelt steeds met de betrokkenen, om overlap en dubbel werk te voorkomen. Daar waar grijze gebieden zijn, spreken we af wie wat doet. De projectgroep zal dit bewaken.

2.2 Actiegerichte aanpak

We staan voor de grote uitdaging om minder kinderen in de residentiële hulpverlening te plaatsen, ondanks de huidige, stijgende trend. Om het tij te keren, zijn er een aantal resultaatgebieden benoemd. Om daarbinnen succesvol te zijn, hebben we lef nodig. Maar we moeten ook snel kunnen en willen schakelen. En bovendien de beweging van onderaf in weten te zetten, in samenwerking met de gezinnen. De hieronder genoemde acties zijn de hefboom tot verandering. Ze worden verder uitgewerkt door klusploegen - in samenspraak met de projectgroep - wat een cirkel van invloed en betrokkenheid zal creëren. In de projectgroep wordt het actieplan met een tijdsplanning, een overzicht van tussenresultaten en een communicatieplan uitgewerkt.

2.2.1 Leren van en met elkaar

We leren van en met elkaar via een terugblik op 10 casussen. Het gaat daarbij om kinderen onder de 12 jaar die in 2019 in residentiële hulpverlening zijn geplaatst. De casussen worden besproken in het wijkteam van de gemeente waar de kinderen vandaan komen, met de betrokken professionals en eventuele aanbieders en/of

ouders. In een rapport zullen de bevorderende factoren en de werkzame ingrediënten worden geëxpliciteerd: Welke alternatieve routes zijn denkbaar? Wat missen we? Goede voorbeelden worden ook gedeeld in de (interactieve) nieuwsbrief.

2.2.2 Meer inzicht in preventieve, ambulante trajecten

Preventieve, ambulante trajecten zijn een middel om uithuisplaatsing te voorkomen. Het aanbod is echter onvoldoende bekend en wordt niet altijd tijdig ingezet. We willen daarom samen met de wijkteams zorgen voor meer bewustwording: weten wat er te koop is en dat tijdig inzetten, leidt tot succes.

2.2.3 Ontwikkelen gezond alternatief

Sessies met partners in het veld zijn een goed middel om samen nieuwe alternatieven te ontwerpen, in werkwijze en in aanbod. De bijeenkomsten kunnen zich bijvoorbeeld richten op het stimuleren van alternatieve oplossingen in de thuissituatie en het ontwikkelen van gezinshuisachtige constructies. Of op kleinschalige voorzieningen in de wijk, waar kinderen en jeugdigen veilig en 'normaal' kunnen opgroeien als het thuis niet meer gaat. De gezonde alternatieven worden gedeeld in leercirkels en kennisateliers.

2.2.4 Ontwikkelen van een inhoudelijke routekaart

Het is belangrijk dat professionals op ieder moment de juiste stap zetten om verblijf te voorkomen. Daarom worden een checklist en een procesbeschrijving ontwikkeld. Beide helpen de professional om stapsgewijs de mogelijke alternatieven te doorlopen en te wegen, waarbij ook consultatie plaatsvindt.

2.2.5 Pleeggezinnen ondersteunen

Met maatwerkoplossingen kan hulp geboden worden aan pleegouders die het moeilijk hebben. Zo kan (de dreiging van) opschaling voorkomen worden. We bouwen daartoe module X² uit en creëren er draagvlak voor. Verder zullen we onderzoek doen naar preventieve maatregelen: Waar zijn pleegouders mee geholpen? Ook nemen we de mogelijkheden van het Mocking Bird Family Model onder de loep. Dit model (It takes a village to raise a child) draagt bij aan de stabiliteit van pleeggezinplaatsingen en versterkt de relaties en ondersteuning van pleegouders, pleegkinderen, biologische familie en de pleegzorgorganisatie. Het model is gebaseerd op onderlinge steun, gezamenlijke training en sociale activiteiten.

2.2.6 Verschuiving van residentieel naar alternatieve, ambulante trajecten

Jeugdigen en gezinnen met problemen hebben meer hulp in huis nodig. En bovendien ook ruime mogelijkheden om die hulp in te zetten. Idealiter beweegt het aantal uren hulp flexibel mee met de behoefte, en alle uren worden ingezet wanneer dat nodig is, overdag, 's avonds of in het weekend.

2 Module X ondersteunt pleegouders door zaken van hen over te nemen, waardoor ze zich meer met het kind kunnen bezighouden. Als een pleegouder bijvoorbeeld een dag minder gaat werken om er meer voor het kind te kunnen zijn, zorgt module X dat het inkomstenverlies wordt gecompenseerd.

Waar nodig moet ook gebruikgemaakt worden van laagdrempelige diensten, zoals steungezinnen, buurtgezinnen en buddy's (community care-gedachte). De JIM is daar een mooi voorbeeld van. JIM staat voor Je eigen Ingebrachte Mentor. Het kind of de jongere wijst deze persoon aan als extra ruggensteun, naast de ouders. Onderzoekresultaten wijzen erop dat het betrekken van dergelijke belangrijke volwassenen, uithuisplaatsing kan helpen voorkomen.

2.2.7 Dreigende uithuisplaatsing bespreken in het RET

Wat levert het op als we het Regionaal Expert Team (RET) betrekken bij een vraag om plaatsing in residentiële hulpverlening? Kan het RET helpen om tot onorthodoxe oplossingen te komen, waardoor uithuisplaatsing voorkomen wordt?

2.2.8 Werken met een stuur- en ontwikkelagenda

Het gebruik van een stuur- en ontwikkelagenda helpt om te polsen hoe aanbieders aansluiten bij de transformatieopgave. Hoe gaan zij om met de wijkteams? Is er contact en zijn er afspraken over regie? Wat loopt daarin goed en wat kan verbeteren? De agenda is bovendien een middel om de ontwikkeling van intensieve, ambulante ondersteuning samen met andere partijen te stimuleren. We stellen met de aanbieders een scenario op om volgend jaar weer een stap verder te zetten in de transitie

2.2.9 Monitoring

Het is belangrijk te weten wat werkt en wat niet, en onder welke omstandigheden. Daarom monitoren we het aantal kinderen en jongeren in de residentiële hulpverlening en de resultaten: Wat is de trend? Welke informatie halen we daaruit en hoe kunnen we bijsturen?

2.2.10 Vroegsignalering

Met onderzoek rondom vroegsignalering zoeken we uit of we kinderen tijdig in beeld hebben. Wat zouden we kunnen verbeteren in de samenwerking met huisartsen? Hoe kunnen we meer halen uit consultatie en advies van preventieve jeugdbescherming? Hoe wordt de verbinding gelegd met het onderwijs?

2.2.11 Versterking samenwerking GI en de wijkteams

Het aantal uithuisplaatsingen ligt op dit moment nog relatief hoog. Daarin valt een slag te maken als de professionals van de wijkteams en de gezinsvoogden van de GI's samen de juiste ondersteuning bepalen. Daarvoor willen we de samenwerking in de praktijk naar een hoger niveau helpen. We betrekken daartoe de GI's actief bij de stappen die we nemen, geven de voogden een rol in de casuïstiekbesprekingen en stimuleren nauwe samenwerking van het Regionaal Expert Team met Jeugdbescherming Gelderland.

3. Waar staan we eind 2020?

Het plan dat voor u ligt, beschrijft wat nodig is om ervoor te zorgen dat minder kinderen en jongeren terechtkomen in de residentiële hulpverlening. Omdat wonen in een leef- of behandelgroep soms onvermijdelijk is, neemt het plan ook expliciet de ambities mee voor een zo kort mogelijk verblijf in instellingen en voor duurzame terugkeer naar een zo normaal mogelijk thuis. Veel van de in het plan beschreven acties zijn regionaal al in gang gezet: we zijn al begonnen. De concrete doelen die we voor eind 2020 voor ogen hebben, zijn:

- Voor 20 jongeren voorkomen dat ze residentiële hulpverlening nodig hebben door te zorgen dat ze thuis kunnen blijven wonen.
- 5 kinderen (tot 12 jaar) minder in de residentiële hulpverlening dan in 2019.
- Bij minimaal 10 gezinnen wordt een JIM ingezet om verblijf in de residentiële hulpverlening te voorkomen. Deze gezinnen worden gemonitord.
- Bij minimaal 10 gezinnen wordt een systeemgericht, ambulans traject ingezet om verblijf in de residentiële hulpverlening te voorkomen of kinderen terug te plaatsen. Deze gezinnen worden gemonitord.
- Minimaal 10 casussen van kinderen beneden de 12 jaar worden in de Week van de Casus besproken. De gecertificeerde instelling wordt hierbij uitgenodigd als die betrokken is.
- Minimaal 20 casussen van dreigende uithuisplaatsing worden in het RET (Regionaal Expertise Team) besproken. De gecertificeerde instelling wordt hierbij uitgenodigd als die betrokken is.
- Ontwikkeling en implementatie van een procesbeschrijving en een checklist Plaatsing residentieel.
- Nieuwe voorzieningen ontwikkelen, passend bij het uitgangspunt 'zo normaal mogelijk'.
- 15 breakdowns voorkomen binnen de pleegzorg.

Samen stroomopwaarts is slechts een vliegwiel. We hebben u, uw collega's en alle andere betrokkenen nodig om het verder op gang te brengen en te houden. Dan kunnen we samen, stap voor stap en actiegericht, het verschil maken voor kinderen die niets liever willen dan een zo normaal mogelijk thuis.

Informatiebronnen

- www.richtlijnenjeugdhulp.nl
- www.socialevraagstukken.nl
- Transformatieplan Regio Foodvalley
- Onderzoeksrapport: Waarom stoppen pleegouders?
- www.nji.nl
- Actieprogramma voor de jeugdzorg, 2019

